

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1381/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 17ης Δεκεμβρίου 2013****για τη θέσπιση του Προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ίθαγένεια» για την περίοδο 2014-2020****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 19 παράγραφος 2, 21 παράγραφος 2, 114, 168, 169 και 197,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεμελιώνεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη σε μια κοινωνία που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών. Τα άτομα δικαιούνται να απολαμβάνουν στην Ένωση τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Επιπλέον ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»), ο οποίος με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας απέκτησε νομικά δεσμευτική ισχύ σε ολόκληρη την Ένωση, απηχεί τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που αναγνωρίζονται στα άτομα εντός της Ένωσης. Τα εν λόγω δικαιώματα πρέπει να προάγονται και να γίνονται σεβαστά. Η πλήρης απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και των δικαιωμάτων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις στις οποίες έχει προσχωρήσει η Ένωση, όπως η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, πρέπει να κατοχυρώνεται και κάθε σχετικό εμπόδιο να αίρεται. Περαιτέρω, η απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών συνεπάγεται υποχρεώσεις και καθήκοντα απέναντι στους άλλους, την ανθρωπότητα και τις μελλοντικές γενιές.

(2) Στο Πρόγραμμα της Στοκχόλμης ⁽⁴⁾ το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε εκ νέου ότι δίνει προτεραιότητα στην ανά-

πτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και καθόρισε ως πολιτική του προτεραιότητα την επίτευξη μιας Ευρώπης των δικαιωμάτων. Η χρηματοδότηση προσδιορίστηκε ως ένα από τα σημαντικά εργαλεία για την επιτυχή υλοποίηση των πολιτικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος της Στοκχόλμης. Οι φιλόδοξοι στόχοι των Συνθηκών και του Προγράμματος της Στοκχόλμης θα πρέπει να επιτευχθούν, μεταξύ άλλων, με τη θέσπιση, για την περίοδο 2014 έως 2020, ενός ευέλικτου και αποτελεσματικού Προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ίθαγένεια» («Πρόγραμμα») που θα πρέπει να διευκολύνει τον προγραμματισμό και την εφαρμογή. Οι γενικοί και ειδικοί στόχοι του Προγράμματος θα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τις σχετικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που έχει ορίσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

(3) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2010 για την στρατηγική «Ευρώπη 2020» καθορίζεται μια στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η στήριξη και η προαγωγή των δικαιωμάτων των ατόμων στην Ένωση, η αντιμετώπιση των διακρίσεων και των ανισοτήτων και η προώθηση της ίθαγένειας της Ένωσης συμβάλλουν στην προώθηση των ειδικών στόχων και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

(4) Η απαγόρευση των διακρίσεων αποτελεί θεμελιώδη αρχή της Ένωσης. Το άρθρο 19 ΣΛΕΕ προβλέπει δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η απαγόρευση των διακρίσεων προβλέπεται επίσης στο άρθρο 21 του Χάρτη, το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται εντός των ορίων του άρθρου 51 του Χάρτη και σύμφωνα με αυτό. Τα ειδικά χαρακτηριστικά των διαφόρων μορφών διακρίσεων θα πρέπει να συνεκτιμώνται, για δε την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ενός ή περισσότερων λόγων θα πρέπει να αναπτύσσεται παράλληλα αντιστοιχική δράση.

(5) Το Πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί κατά τρόπο αμοιβαία ενισχυτικό μαζί με άλλες δράσεις της Ένωσης που έχουν τους ίδιους στόχους, ιδίως με εκείνες που αναφέρονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Απριλίου 2011 με τίτλο «Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020» ⁽⁵⁾, και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2011 για το πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020 που καλούν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τον κοινωνικό και οικονομικό αποκλεισμό των Ρομά με την επιδίωξη προσέγγισης που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση αυτή σε τέσσερις βασικούς τομείς — εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία και στέγαση — και με την εξασφάλιση ότι οι Ρομά δεν υφίστανται διακρίσεις αλλά ότι τα θεμελιώδη δικαιώματά τους αναγνωρίζονται ισότιμα, καθώς και να λάβουν μέτρα για την εξάλειψη του φυλετικού διαχωρισμού όπου παρατηρείται, ιδίως στους τομείς της εκπαίδευσης και της στέγασης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 108.

⁽²⁾ ΕΕ C 277 της 13.9.2012, σ. 43.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2013.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 115 της 4.5.2010, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 258 της 2.9.2011, σ. 6.

- (6) Ο ρατσισμός, η ξενοφοβία, η ομοφοβία και άλλες μορφές μη ανοχής αντίκεινται ευθέως στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου, αρχές στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση και οι οποίες είναι κοινές στα κράτη μέλη. Η καταπολέμηση των φαινομένων αυτών αποτελεί συνεπώς διαρκή στόχο, ο οποίος απαιτεί συντονισμένη δράση, περιλαμβανομένης της παροχής χρηματοδότησης. Στα εν λόγω φαινόμενα συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων η δημόσια υποκίνηση βίας ή μίσους που στρέφεται κατά ομάδας προσώπων ή μέλους ομάδας, καθώς και άλλες αξιόποινες πράξεις όταν διαπράττονται με ρατσιστικά, ξενοφοβικά ή ομοφοβικά κίνητρα. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας και μίσους, φυλετικού διαχωρισμού και στιγματισμού, καθώς και στην καταπολέμηση του εκφοβισμού, της παρενόχλησης και της μη ανεκτικής συμπεριφοράς, για παράδειγμα στη δημόσια διοίκηση, στην αστυνομία, στον δικαστικό τομέα, στο σχολείο και στον εργασιακό χώρο.
- (7) Η ισότητα ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες είναι μια από τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης. Η άνιση μεταχείριση γυναικών και ανδρών αποτελεί παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων. Πέραν τούτου η πρόωξη της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών συμβάλλει επίσης στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ο στόχος της πρόωξης της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών θα πρέπει να υλοποιηθεί με αμοιβαία ενισχυτικό τρόπο μαζί με άλλες δραστηριότητες της Ένωσης ή των κρατών μελών που έχουν τους ίδιους στόχους, ιδίως με εκείνους που αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την ισότητα μεταξύ των φύλων για την περίοδο 2011-2020.
- (8) Οι διακρίσεις λόγω φύλου περιλαμβάνουν τις διακρίσεις λόγω αλλαγής φύλου, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, πρέπει να ληφθούν επίσης υπόψη οι εξελίξεις της νομοθεσίας της Ένωσης και της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ό,τι αφορά περαιτέρω ζητήματα σχετικά με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας φύλου.
- (9) Το δικαίωμα της αξιοπρεπούς μεταχείρισης στον εργασιακό χώρο και στην κοινωνία γενικά αποτελεί έκφραση των θεμελιωδών αξιών της Ένωσης και είναι απαραίτητη η συντονισμένη δράση για να πραγματοποιηθούν δραστηριότητες με συγκεκριμένους στόχους όσον αφορά την αγορά εργασίας. Συνεπώς οι δράσεις στον τομέα της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων πρέπει να περιλαμβάνουν την πρόωξη της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών και την καταπολέμηση των διακρίσεων στον εργασιακό χώρο και την αγορά εργασίας.
- (10) Η βία κατά παιδιών, νέων και γυναικών, καθώς και κατά άλλων ομάδων κινδύνου, σε όλες τις μορφές της συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και σοβαρή μάστιγα για την υγεία. Η βία αυτού του είδους απαντά σε ολόκληρη την Ένωση και έχει σοβαρές επιπτώσεις στη φυσική και ψυχολογική υγεία των θυμάτων καθώς και στην κοινωνία γενικότερα. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί και να προστατευθούν τα θύματα, είναι απαραίτητη η ισχυρή πολιτική βούληση και η συντονισμένη δράση με βάση τις μεθόδους και τα αποτελέσματα των προγραμμάτων Δάφνη⁽¹⁾. Η λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών συμβάλλει στην πρόωξη της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδότηση για το πρόγραμμα Δάφνη, από την έναρξη εφαρμογής του το 1997, σημείωσε μεγάλη επιτυχία τόσο από άποψη δημοτικότητας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών (δημόσιες αρχές, ακαδημαϊκοί φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις [ΜΚΟ]) όσο και από άποψη αποτελεσματικότητας των έργων που χρηματοδοτήθηκαν, έχει ουσιαστική σημασία να διατηρηθεί το όνομα Δάφνη κατά την υλοποίηση του Προγράμματος όσον αφορά τον ειδικό στόχο που αποσκοπεί στην πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά παιδιών, νέων και γυναικών, έτσι ώστε να διατηρηθεί όσο το δυνατόν υψηλότερα το προφίλ των προγραμμάτων Δάφνη.
- (11) Το άρθρο 3 παράγραφος 3 της ΣΕΕ καλεί την Ένωση να προωθήσει την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, καταπολεμώντας ταυτόχρονα τις διακρίσεις. Τα παιδιά είναι εύλωτα, ιδίως όταν βρίσκονται σε κατάσταση ένδειας, κοινωνικού αποκλεισμού, αναπηρίας ή σε άλλες επικίνδυνες για αυτά ειδικές καταστάσεις, όπως η παραμέληση, η απαγωγή και η εξαφάνιση. Απαιτούνται ενέργειες για την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού και για την ενίσχυση της προστασίας των παιδιών από οποιοδήποτε κακό και βία, που θέτουν σε κίνδυνο τη σωματική ή πνευματική τους υγεία και αποτελούν παραβίαση των δικαιωμάτων τους στην ανάπτυξη, την προστασία και την αξιοπρέπεια.
- (12) Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να εξακολουθήσουν να προστατεύονται αποτελεσματικά υπό συνθήκες συνεχών τεχνολογικών εξελίξεων και παγκοσμιοποίησης. Το νομικό πλαίσιο της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων πρέπει να εφαρμόζεται με αποτελεσματικότητα και συνέπεια εντός της Ένωσης. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, η Ένωση πρέπει να μπορεί να στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την εφαρμογή του εν λόγω νομικού πλαισίου, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εξασφάλιση ότι τα άτομα μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους.
- (13) Οι πολίτες θα πρέπει να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης, συγκεκριμένα το δικαίωμά τους να μετακινούνται και να διαμένουν ελεύθερα εντός της Ένωσης, το δικαίωμά τους να ψηφίζουν και να είναι υποψήφιοι σε εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας τους, με τους ίδιους όρους όπως οι υπήκοοι του κράτους αυτού, το δικαίωμά τους να υποβάλλουν αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε οποιαδήποτε από τις γλώσσες των Συνθηκών, το δικαίωμά τους να καταθέτουν πρωτοβουλίες πολιτών και το δικαίωμά τους

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 293/2000/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιανουαρίου 2000, για τη θέσπιση προγράμματος κοινοτικής δράσης (πρόγραμμα Δάφνη) (2000-2003) περί προληπτικών μέτρων κατά της βίας εις βάρος παιδιών, εφήβων και γυναικών (ΕΕ L 34 της 9.2.2000, σ. 1), Απόφαση αριθ. 803/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση προγράμματος κοινοτικής δράσης (2004-2008) σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών και την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου (πρόγραμμα Δάφνη II) (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 1), Απόφαση αριθ. 779/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2007, σχετικά με τη θέσπιση, για την περίοδο 2007-2013, ειδικού προγράμματος για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών και την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου (Πρόγραμμα Δάφνη III) στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαιοσύνη (ΕΕ L 173 της 3.7.2007, σ. 19).

να υποβάλλουν καταγγελίες στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών οργάνων και θα πρέπει να μπορούν να ασκούν τα εν λόγω δικαιώματα. Η ενθάρρυνση των πολιτών να αναλάβουν πιο ενεργό ρόλο στη δημοκρατία σε επίπεδο Ένωσης θα ενισχύσει την ευρωπαϊκή κοινωνία των πολιτών και θα προωθήσει την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας. Οι πολίτες πρέπει να αισθάνονται άνετα όταν ζουν, ταξιδεύουν, σπουδάζουν, εργάζονται και πραγματοποιούν εθελοντικές δραστηριότητες σε άλλο κράτος μέλος και θα πρέπει να μπορούν να εμπιστευθούν ότι απολαύουν ίσων όρων πρόσβασης και πλήρους εφαρμογής και προστασίας των δικαιωμάτων τους χωρίς διακρίσεις, οπουδήποτε στην Ένωση και αν τυχαίνει να βρίσκονται.

- (14) Τα άτομα υπό την ιδιότητά τους ως καταναλωτών ή επιχειρηματιών στην εσωτερική αγορά πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν την άσκηση των εκ της νομοθεσίας της Ένωσης δικαιωμάτων τους σε διασυνοριακό πλαίσιο.
- (15) Σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 10 ΣΛΕΕ, το Πρόγραμμα πρέπει να στηρίζει την ενσωμάτωση των στόχων της διάστασης της ισότητας των φύλων και της απαγόρευσης των διακρίσεων σε όλες τις δραστηριότητές του. Πρέπει να διενεργούνται τακτικά παρακολουθήσεις και αξιολογήσεις για να εκτιμάται ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα θέματα της ισότητας των φύλων και της απαγόρευσης των διακρίσεων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Προγράμματος.
- (16) Η πείρα από την ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο καταδεικνύει ότι η επίτευξη των στόχων του Προγράμματος στην πράξη απαιτεί έναν συνδυασμό μέσων, ο οποίος περιλαμβάνει τις νομικές πράξεις, τις πρωτοβουλίες πολιτικής και τη χρηματοδότηση. Η χρηματοδότηση αποτελεί σημαντικό εργαλείο, το οποίο συμπληρώνει τα νομοθετικά μέτρα.
- (17) Πέρα από την ουσιαστική αξία που έχουν για τους δικαιούχους, οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος μπορούν να εξασφαλίσουν αποδεικτικά στοιχεία στα οποία θα βασιστεί μια βελτιωμένη χάραξη πολιτικής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Για παράδειγμα, τα προγράμματα Δάφνη επέτρεψαν την πραγματική μεταβίβαση γνώσεων και καλών πρακτικών μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, σε ό,τι αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά παιδιών, νέων και γυναικών.
- (18) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 2011 με τίτλο «Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020» τονίζεται η ανάγκη εξορθολογισμού και απλούστευσης της ενωσιακής χρηματοδότησης. Ιδίως υπό το πρίσμα της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, έχει μέγιστη σημασία η διάρθρωση και η διαχείριση των κονδυλίων της Ένωσης να πραγματοποιούνται με τη μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια. Η ουσιαστική απλούστευση και η αποτελεσματική διαχείριση της χρηματοδότησης είναι δυνατό να επιτευχθούν μέσω της μείωσης του αριθμού των προγραμμάτων, καθώς και μέσω του εξορθολογισμού, της απλούστευσης και της εναρμόνισης των κανόνων και των διαδικασιών χρηματοδότησης.
- (19) Με γνώμονα την ανάγκη απλούστευσης και αποτελεσματικής διαχείρισης της χρηματοδότησης και ευκολότερης πρόσβασης σε αυτήν, το Πρόγραμμα θα πρέπει να συνεχίσει και να αναπτύξει τις δραστηριότητες που είχαν αναληφθεί προηγουμένως βάσει της ενότητας 4 («Καταπολέμηση των Διακρίσεων και Ποικιλομορφία») και της ενότητας 5 («Ισότητα των Φύλων») του προγράμματος «Progress» που θεσπίστηκε με την από-

φαση αριθ. 1672/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, του προγράμματος «Θεμελιώδη Δικαιώματα και Ίθαγένεια» που θεσπίστηκε με την απόφαση 2007/252/ΕΚ του Συμβουλίου⁽²⁾, και του προγράμματος «Δάφνη III». Οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις των προγραμμάτων αυτών περιλαμβάνουν συστάσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της εφαρμογής αυτών των προγραμμάτων. Τα ευρήματα των εν λόγω ενδιάμεσων αξιολογήσεων, καθώς και τα ευρήματα των αντίστοιχων εκ των υστέρων αξιολογήσεων, πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την υλοποίηση του Προγράμματος.

- (20) Η εξασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των χρηματοδοτικών πόρων και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δαπανών πρέπει να αποτελέσουν κατευθυντήριες αρχές για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος. Πρέπει να διασφαλιστεί επαρκής χρηματοδότηση για τη στήριξη των προσπαθειών να εδραιωθεί μια Ευρώπη των δικαιωμάτων. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι το Πρόγραμμα τίθεται σε εφαρμογή κατά τον πιο αποτελεσματικό και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, με παράλληλη κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου και της δυνατότητας πρόσβασης όλων των συμμετεχόντων. Προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση όλων των εν δυνάμει δικαιούχων στη χρηματοδότηση, θα πρέπει επίσης να απλουστευθούν οι διαδικασίες υποβολής αίτησης και οι απαιτήσεις οικονομικής διαχείρισης και να αρθούν τα διοικητικά εμπόδια.
- (21) Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής της 19ης Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ» και της 29ης Ιουνίου 2011 με τίτλο «Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020»» υπογραμμίζουν τη σημασία της εστίασης της χρηματοδότησης σε δράσεις με αδιαμφισβήτητη ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, δηλαδή σε τομείς όπου η παρέμβαση της Ένωσης είναι ικανή να προσπορίσει πρόσθετη αξία σε σύγκριση με την ανάληψη δράσης μόνο από τα κράτη μέλη. Οι δράσεις που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό πρέπει να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, ενισχύοντας τη διασυνοριακή συνεργασία και δικτύωση και επιτυγχάνοντας την ορθή, συνεκτική και συνεπή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Οι δραστηριότητες χρηματοδότησης θα πρέπει επίσης να συντελούν στην ουσιαστική και καλύτερη γνώση του δικαίου και των πολιτικών της Ένωσης από όλους τους ενδιαφερόμενους και θα πρέπει να παρέχουν αξιόπιστη βάση ανάλυσης για τη στήριξη και την ανάπτυξη του δικαίου και των πολιτικών της Ένωσης, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην εφαρμογή και την ορθή υλοποίησή τους. Η παρέμβαση της Ένωσης επιτρέπει τη συνεκτική υλοποίηση των σχετικών δράσεων στο σύνολο της Ένωσης και αποφέρει οικονομίες κλίμακας. Επιπλέον, η Ένωση βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση σε σύγκριση με τα κράτη μέλη για να διευθετεί διασυνοριακές καταστάσεις και να παρέχει ένα ευρωπαϊκό όχημα ανταλλαγής γνώσεων.
- (22) Κατά την επιλογή δράσεων προς χρηματοδότηση βάσει του προγράμματος, η Επιτροπή οφείλει να αξιολογεί τις προτάσεις με βάση προκαθορισμένα κριτήρια. Στα κριτήρια αυτά πρέπει να περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας των προτεινόμενων δράσεων. Τα εθνικά σχέδια και τα σχέδια μικρής κλίμακας μπορούν επίσης να έχουν ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

(¹) Απόφαση αριθ. 1672/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη — Progress (ΕΕ L 315 της 15.11.2006, σ. 1).

(²) Απόφαση του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2007, για τη θέσπιση, για την περίοδο 2007-2013, του ειδικού προγράμματος Θεμελιώδη δικαιώματα και ίθαγένεια εντός του γενικού προγράμματος Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαιοσύνη (ΕΕ L 110 της 27.4.2007, σ. 33).

- (23) Οι οργανισμοί και οι φορείς που επιδιώκουν στόχο γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος στους τομείς τους οποίους καλύπτει το Πρόγραμμα πρέπει να θεωρούνται βασικοί παράγοντες στον βαθμό που έχουν αποδείξει ή μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην υλοποίηση αυτού του στόχου, και θα πρέπει να λαμβάνουν χρηματοδότηση σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα κριτήρια που ορίζονται στα ετήσια προγράμματα εργασίας τα οποία εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (24) Οι εναρμονισμένες υπηρεσίες κοινωνικής αξίας πρέπει να ερμηνεύονται κατά την έννοια του άρθρου 2 της απόφασης αριθ. 116/2007/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾.
- (25) Στους φορείς και τις οντότητες που έχουν πρόσβαση στο Πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνονται οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές.
- (26) Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο για τη συνολική διάρκεια του προγράμματος το οποίο θα αποτελεί το πρωταρχικό ποσό αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της Διοργανικής Συμφωνίας, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁽²⁾, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού.
- (27) Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι το πρόγραμμα είναι επαρκώς ευέλικτο για να ανταποκριθεί στις ανάγκες που αλλάζουν και στις αντίστοιχες προτεραιότητες των πολιτικών καθ' όλη τη διάρκειά του, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τις τροποποιήσεις των ποσοστών που καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού για κάθε ομάδα ειδικών στόχων που θα υπερβαίνει τα εν λόγω ποσοστά για παραπάνω από πέντε ποσοστιαίες μονάδες. Για να εκτιμηθεί η ανάγκη παρόμοιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, τα εν λόγω ποσοστά θα πρέπει να υπολογίζονται βάσει του συνολικού χρηματοδοτικού ποσού του προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια του και όχι βάσει ετήσιων πιστώσεων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή, όταν προετοιμάζει και καταρτίζει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (28) Ο παρών κανονισμός πρέπει να εφαρμόζεται σε πλήρη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾ («δημοσιονομικός κανονισμός»). Σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) που καταβάλλουν οι δικαιούχοι επιχειρηγήσεων, η επιλεξιμότητα του ΦΠΑ δεν πρέπει να εξαρτάται από το νομικό καθεστώς των δικαιούχων για δραστηριότητες που μπορούν να πραγματοποιηθούν από ιδιωτικές και δημόσιες οντότητες και φορείς υπό τις ίδιες νομικές προϋποθέσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη φύση των στόχων και των δραστηριοτήτων που καλύπτει ο παρών κανονισμός, πρέπει να διευκρινίζεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ότι για δραστηριότητες που μπορούν να πραγματοποιηθούν από ιδιωτικές και δημόσιες οντότητες και φορείς, ο ΦΠΑ που δεν εκπίπτει και βαρύνει τις δημόσιες οντότητες και φορείς θα είναι επιλέξιμος στον βαθμό που καταβάλλεται για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων όπως η κατάρτιση ή η αύξηση της ευαισθητοποίησης, οι οποίες δεν μπορούν να θεωρηθούν άσκηση δημόσιας εξουσίας. Ο παρών κανονισμός πρέπει επίσης να κάνει χρήση των μηχανισμών απλούστευσης οι οποίοι θεσπίστηκαν με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Πέραν αυτού, τα κριτήρια που ισχύουν για τον προσδιορισμό των δράσεων που θα στηριχθούν πρέπει να στοχεύουν στη διοχέτευση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων σε δράσεις με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο πολιτικής.
- (29) Προκειμένου να διασφαλισθούν ομοιόμορφες συνθήκες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, είναι σκόπιμο να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες σε σχέση με την έγκριση των ετήσιων προγραμμάτων εργασίας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾.
- (30) Τα ετήσια προγράμματα εργασίας που εκδίδονται από την Επιτροπή βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προσηκούσα κατανομή των πόρων μεταξύ επιδοτήσεων και δημόσιων συμβάσεων. Το Πρόγραμμα πρέπει να προβλέπει τη διάθεση πόρων πρωτίτως για επιδοτήσεις, διατηρώντας ταυτόχρονα επαρκή επίπεδα χρηματοδότησης για δημόσιες συμβάσεις. Το ελάχιστο επίπεδο ετήσιων δαπανών που θα χορηγείται για επιδοτήσεις πρέπει να ορίζεται στα ετήσια προγράμματα εργασίας και δεν πρέπει να είναι κατώτερο του 65%. Για να διευκολυνθεί ο σχεδιασμός και η συγχρηματοδότηση των σχεδίων από τους φορείς, η Επιτροπή θα πρέπει να θεσπίσει σαφές χρονοδιάγραμμα για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, την επιλογή των σχεδίων και τις αποφάσεις ανάθεσης.
- (31) Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματική διάθεση πόρων από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, πρέπει να επιδιωχθούν συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες μεταξύ των χρηματοδοτικών προγραμμάτων τα οποία στηρίζουν τομείς πολιτικής που συνδέονται στενά μεταξύ τους, ιδίως δε μεταξύ του παρόντος Προγράμματος και του Προγράμματος «Δικαιοσύνη», το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1382/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, του Προγράμματος «Η Ευρώπη για τους Πολίτες», του Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κοινωνική Αλλαγή και την Καινοτομία το οποίο

(1) Απόφαση αριθ. 116/2007/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με δέσμευση της εθνικής περιοχής αριθμοδότησης που αρχίζει με 116 για εναρμονισμένους αριθμούς που αφορούν εναρμονισμένες υπηρεσίες κοινωνικού ενδιαφέροντος (ΕΕ L 49 της 17.2.2007, σ. 30).

(2) ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

(3) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

(4) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1382/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του Προγράμματος «Δικαιοσύνη» για την περίοδο 2014 έως 2020 (βλέπε σελίδα 73 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και άλλων προγραμμάτων στους τομείς της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων· των εσωτερικών υποθέσεων· της υγείας και της προστασίας του καταναλωτή· της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού· της κοινωνίας της πληροφορίας· της διεύρυνσης, με έμφαση στο Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II) και στα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, των οποίων οι γενικές διατάξεις έχουν τεθεί στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾.

- (32) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει τη συνολική συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες με το έργο οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών της Ένωσης, όπως το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων και ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, και θα πρέπει να συνεκτιμήσει το έργο άλλων εθνικών και διεθνών παραγόντων στους τομείς που καλύπτει το Πρόγραμμα.
- (33) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατευθούν μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της ανίχνευσης και της διερεύνησης παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων χρημάτων και, εφόσον χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.
- (34) Με στόχο την εφαρμογή της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ο παρών κανονισμός πρέπει να προβλέπει κατάλληλα εργαλεία για την εκτίμηση της αποδοτικότητάς του. Προς τον σκοπό αυτό, πρέπει να καθορίζει γενικούς και ειδικούς στόχους. Για τη μέτρηση της επίτευξης των ειδικών αυτών στόχων, πρέπει να θεσπισθεί σειρά συγκεκριμένων και αριθμητικών δεικτών, οι οποίοι πρέπει να ισχύουν καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση ελέγχου που θα πρέπει να βασίζεται μεταξύ άλλων στους δείκτες που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και που θα πρέπει να πληροφορούν για τη χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- (35) Κατά την υλοποίηση του Προγράμματος η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη τον στόχο της δίκαιης γεωγραφικής κατανομής των πόρων και να παράσχει βοήθεια στα κράτη μέλη εκείνα όπου ο αριθμός των χρηματοδοτούμενων δράσεων είναι σχετικά μικρός. Κατά την υλοποίηση του Προγράμματος η Επιτροπή οφείλει επίσης να λάβει υπόψη εάν

— σύμφωνα με τους διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες/φορείς παρακολούθησης — πρέπει να αναληφθεί δράση σε ορισμένα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιτυχημένη επίτευξη των στόχων του Προγράμματος και να στηριχθεί η δράση των κρατών μελών ή της κοινωνίας των πολιτών στους τομείς αυτούς.

- (36) Σύμφωνα με το άρθρο 180 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής⁽³⁾ («κανόνες εφαρμογής»), οι συμφωνίες επιχορήγησης πρέπει να ορίζουν διατάξεις που να διέπουν την δημοσιότητα της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση, εκτός από δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις όπου η δημοσίευση δεν είναι δυνατή ή σκόπιμη.
- (37) Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφοι 2 και 3 του δημοσιονομικού κανονισμού και το άρθρο 21 των κανόνων εφαρμογής του, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιοποιεί, με τον κατάλληλο τρόπο και έκταση, πληροφορίες για τους δικαιούχους και για τη φύση και τον σκοπό των μέτρων που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης. Οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να δημοσιοποιούνται τηρώντας τις απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και ασφάλειας, ιδίως της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
- (38) Εφόσον ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η συμβολή στην περαιτέρω ανάπτυξη ενός χώρου στον οποίο προάγονται, προστατεύονται και ισχύουν ουσιαστικά η ισότητα και τα δικαιώματα των ατόμων, όπως κατοχυρώνονται στη ΣΕΕ, τη ΣΛΕΕ, τον Χάρτη και σε διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις οποίες έχει προσχωρήσει η Ένωση, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα, λόγω του εύρους και των επιπτώσεών του, στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη αυτού του στόχου,
- (39) Προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέχεια της χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων που προηγουμένως πραγματοποιούνταν βάσει των τμημάτων 4 και 5 της απόφασης αριθ. 1672/2006/ΕΚ, της απόφασης 2007/252/ΕΚ και της απόφασης αριθ. 779/2007/ΕΚ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ την επόμενη ημέρα της δημοσίευσής του,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Θέσιση και διάρκεια του Προγράμματος

1. Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το Πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ίθαγένεια» (εφεξής «Πρόγραμμα»).

⁽¹⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία («EaSI») και την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΕ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 238).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

2. Το Πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

1. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί δράσεις με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι δράσεις που επιλέγονται προς χρηματοδότηση αποσκοπούν στην επίτευξη αποτελεσμάτων με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

2. Η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία των δράσεων, περιλαμβανομένης αυτής των δράσεων μικρής κλίμακας και των εθνικών δράσεων, αξιολογείται βάσει κριτηρίων όπως η συμβολή τους στη συνεκτική και συνεπή εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης και η ευρεία ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν, η δυνατότητά τους να συμβάλουν στην ανάπτυξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης ανάμεσα στα κράτη μέλη και στη βελτίωση της διασυνοριακής συνεργασίας, ο διακρατικός τους αντίκτυπος, η συμβολή τους στην επεξεργασία και διάδοση βέλτιστων πρακτικών ή η δυνατότητά τους να συμβάλουν στη δημιουργία ελάχιστων προτύπων, πρακτικών εργαλείων και λύσεων που αντιμετωπίζουν διασυνοριακές ή πανευρωπαϊκές προκλήσεις.

Άρθρο 3

Γενικός στόχος

Γενικός στόχος του Προγράμματος είναι να συμβάλει, σύμφωνα με το άρθρο 4, στην περαιτέρω ανάπτυξη ενός χώρου στον οποίο προάγονται, προστατεύονται και ισχύουν ουσιαστικά η ισότητα και τα δικαιώματα των ατόμων, όπως κατοχυρώνονται στη ΣΕΕ, τη ΣΛΕΕ, τον Χάρτη και σε διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις οποίες έχει προσχωρήσει η Ένωση.

Άρθρο 4

Ειδικοί στόχοι

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο γενικός στόχος του άρθρου 3, το Πρόγραμμα κατατείνει στην επίτευξη των ακόλουθων ειδικών στόχων:

- α) προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευματος ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και σεβασμός της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων βάσει των λόγων που προβλέπονται στο άρθρο 21 του Χάρτη·
- β) πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της ομοφοβίας και άλλων μορφών μη ανοχής·
- γ) προαγωγή και προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες·
- δ) προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών και προαγωγή της συνεκτίμησης του φύλου στις διάφορες πολιτικές·
- ε) πρόληψη και καταπολέμηση κάθε μορφής βίας κατά παιδιών, νέων και γυναικών, καθώς και άλλων ομάδων κινδύνου, ιδίως

ομάδων που κινδυνεύουν να υποστούν βία σε στενές σχέσεις, και προστασία των θυμάτων τέτοιας μορφής βίας·

στ) προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού·

ζ) συμβολή στη διασφάλιση ύψιστου επιπέδου προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων·

η) προώθηση και ενίσχυση της άσκησης των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης·

θ) παροχή της δυνατότητας στα άτομα, υπό την ιδιότητά τους ως καταναλωτών ή επιχειρηματιών στην εσωτερική αγορά, να επιβάλλουν την άσκηση των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από τη νομοθεσία της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα για τους Καταναλωτές.

2. Οι ειδικοί στόχοι του Προγράμματος θα επιδιωχθούν ιδίως μέσω:

α) ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης και των γνώσεων σχετικά με τη νομοθεσία και τις πολιτικές της Ένωσης καθώς και σχετικά με τα δικαιώματα, τις αξίες και τις αρχές που αποτελούν θεμέλιο της Ένωσης·

β) στήριξης της αποτελεσματικής, συνολικής και συνεκτικής υλοποίησης και εφαρμογής των νομικών μέσων και πολιτικών του δικαίου της Ένωσης στα κράτη μέλη και παρακολούθησης και αξιολόγησής τους·

γ) προώθησης της διασυνοριακής συνεργασίας, βελτίωσης της αμοιβαίας γνώσης και ενίσχυσης της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων·

δ) βελτίωσης της γνώσης και της κατανόησης δυνητικών εμποδίων στην άσκηση των δικαιωμάτων και αρχών που κατοχυρώνονται στη ΣΕΕ, τη ΣΛΕΕ, τον Χάρτη, τις διεθνείς συμβάσεις στις οποίες έχει προσχωρήσει η Ένωση και το παράγωγο δίκαιο της Ένωσης.

Άρθρο 5

Τύποι δράσεων

1. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους τύπους δράσεων:

α) εργασίες ανάλυσης, όπως η συλλογή δεδομένων και στατιστικών· ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών και, ανάλογα με την περίπτωση, δεικτών ή σημείων αναφοράς για συγκριτική αξιολόγηση· μελέτες, έρευνες, αναλύσεις και επισκοπήσεις· αξιολογήσεις· κατάρτιση και δημοσίευση οδηγιών, εκδόσεων και εκπαιδευτικού υλικού· εργαστήρια, σεμινάρια, συναντήσεις εμπειρογνομόνων και συνέδρια·

β) δραστηριότητες κατάρτισης όπως ανταλλαγές προσωπικού, εργαστήρια, σεμινάρια, εκδηλώσεις για την εκπαίδευση εκπαιδευτών και την ανάπτυξη επιγραμμικών εργαλείων εκπαίδευσης ή άλλου τύπου ενσότητων κατάρτισης·

γ) αμοιβαία μάθηση, συνεργασία, δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και διάδοσης, όπως ο εντοπισμός και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών, καινοτόμων μεθόδων και εμπειριών· διοργάνωση αξιολογήσεων από ομοτίμους και δράσεων αλληλοδιδασκαλίας· διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, εκστρατειών στα μέσα ενημέρωσης συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων· εκστρατείες ενημέρωσης συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής επικοινωνίας σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης στον βαθμό που σχετίζονται με τους στόχους του Προγράμματος· συλλογή και δημοσίευση υλικού για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με το Πρόγραμμα και τα αποτελέσματά του, την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση συστημάτων και εργαλείων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών·

δ) στήριξη των κυριότερων παραγόντων των οποίων οι δραστηριότητες συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, όπως στήριξη σε ΜΚΟ όταν υλοποιούν δράσεις με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, στήριξη σε βασικούς ευρωπαϊκούς παράγοντες, δίκτυα που λειτουργούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εναρμονισμένες υπηρεσίες κοινωνικής αξίας· στήριξη στα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης· και στήριξη δραστηριοτήτων δικτύωσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ εξειδικευμένων φορέων και οργανισμών, καθώς και εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και μη κυβερνητικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης με επιδοτήσεις δράσης ή επιδοτήσεις λειτουργίας.

2. Προκειμένου να εξασφαλιστεί μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς, οι δικαιούχοι θα ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των σχετικών ομάδων-στόχων σε δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα.

Άρθρο 6

Συμμετοχή

1. Πρόσβαση στο Πρόγραμμα έχουν όλοι οι φορείς και όλες οι οντότητες που λειτουργούν νομίμως:

- α) σε κράτη μέλη·
- β) σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) οι οποίες είναι μέρη της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σύμφωνα με τη Συμφωνία αυτή·
- γ) σε υποψήφιες χώρες, σε δυνητικά υποψήφιους και σε χώρες υπό προσχώρηση, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται για τη συμμετοχή των χωρών αυτών στα προγράμματα της Ένωσης που θεσπίζονται στις οικείες συμφωνίες-πλαίσιο και στις αποφάσεις σύνδεσης του Συμβουλίου, ή παρόμοιες συμφωνίες·

2. Οι κερδοσκοπικοί φορείς και οργανισμοί έχουν πρόσβαση στο Πρόγραμμα μόνο σε συνδυασμό με μη κερδοσκοπικούς ή κρατικούς οργανισμούς.

3. Φορείς και οντότητες που λειτουργούν νομίμως σε τρίτες χώρες, εκτός όσων συμμετέχουν στο πρόγραμμα σύμφωνα με τα στοιχεία β) και γ) της παραγράφου 1, ιδίως χώρες όπου εφαρμόζεται η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, μπορούν να μετέχουν σε

δράσεις του Προγράμματος με δικές τους δαπάνες, αν αυτό εξυπηρετεί τον σκοπό των εν λόγω δράσεων.

4. Η Επιτροπή μπορεί να συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο σχετικό ετήσιο πρόγραμμα εργασίας. Η πρόσβαση στο Πρόγραμμα είναι ανοικτή σε διεθνείς οργανισμούς οι οποίοι δραστηριοποιούνται στους τομείς που καλύπτει το Πρόγραμμα σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και το σχετικό ετήσιο πρόγραμμα εργασίας.

Άρθρο 7

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2014 έως 2020 ανέρχεται σε 439 473 000 EUR.

2. Η χρηματοδότηση του Προγράμματος μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες που αφορούν δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες είναι αναγκαίες για τη διαχείριση του Προγράμματος και την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων του. Η χρηματοδότηση μπορεί να καλύπτει δαπάνες που συνδέονται με τις απαραίτητες μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομώνων, δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής επικοινωνίας σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, στον βαθμό που σχετίζονται με τους γενικούς στόχους του Προγράμματος, καθώς και δαπάνες για δίκτυα τεχνολογίας πληροφορικής που επικεντρώνονται στην επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών και άλλη τεχνική και διοικητική βοήθεια που είναι απαραίτητη σε σχέση με τη διαχείριση του Προγράμματος από την Επιτροπή.

3. Οι διαθέσιμες ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μέσα στα όρια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013⁽¹⁾.

4. Εντός του χρηματοδοτικού κονδυλίου για το Πρόγραμμα, τα ποσά κατανομούνται σε κάθε ομάδα ειδικών στόχων σύμφωνα με τα ποσοστά που καθορίζονται στο Παράρτημα.

5. Η Επιτροπή δεν παρεκκλίνει από τα κατανεμηθέντα ποσοστά του χρηματοδοτικού κονδυλίου, όπως καθορίζεται στο παράρτημα, κατά περισσότερο από 5 ποσοστιαίες μονάδες για κάθε ομάδα ειδικών στόχων. Εάν αποδειχθεί αναγκαία η υπέρβαση του ορίου αυτού, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 8, για την τροποποίηση καθενός ποσοστού στο παράρτημα για περισσότερες από πέντε και έως 10 ποσοστιαίες μονάδες..

Άρθρο 8

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα της έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η εξουσία έκδοσης πράξεων κατ' εξουσιοδότηση, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 5, ανατίθεται στην Επιτροπή για όλο το διάστημα που θα διαρκέσει το Πρόγραμμα.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 5 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που καθορίζεται στην απόφαση αυτή. Ισχύει από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που διευκρινίζεται στην απόφαση. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα οποιασδήποτε ήδη ισχύουσας κατ' εξουσιοδότηση πράξης.

4. Μόλις εγκρίνει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή οφείλει να την κοινοποιήσει ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 5 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχουν αντιταχθεί σε αυτήν ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από την παρέλευση της εν λόγω χρονικής περιόδου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν αμφότερα ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να προβάλουν αντίρρηση. Αυτή η περίοδος παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 9

Εκτελεστικά μέτρα

1. Η Επιτροπή υλοποιεί το πρόγραμμα σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

2. Με στόχο την υλοποίηση του Προγράμματος, η Επιτροπή θεσπίζει ετήσια προγράμματα εργασίας με τη μορφή εκτελεστικών πράξεων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.

3. Κάθε ετήσιο πρόγραμμα εργασίας υλοποιεί τους στόχους του Προγράμματος, καθορίζοντας τα ακόλουθα:

α) τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν, σύμφωνα με τους γενικούς και τους ειδικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 παράγραφος 1, συμπεριλαμβανομένης της ενδεικτικής κατανομής των χρηματοδοτικών πόρων·

β) τα ουσιαστικά κριτήρια επιλεξιμότητας, επιλογής και ανάθεσης που θα χρησιμοποιηθούν για την επιλογή των προτάσεων οι οποίες θα λάβουν χρηματοδοτική συνεισφορά σύμφωνα με το άρθρο 84 του δημοσιονομικού κανονισμού και το άρθρο 94 των κανόνων εφαρμογής του·

γ) το ελάχιστο ποσοστό ετήσιων δαπανών που θα χορηγείται για επιδοτήσεις.

4. Εξασφαλίζεται κατάλληλη και δίκαιη κατανομή της χρηματοδοτικής στήριξης μεταξύ των διάφορων τομέων που καλύπτουν οι ειδικοί στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, λαμβανομένου υπόψη του ύψους της χρηματοδότησης που έχει ήδη διατεθεί δυνάμει των προηγούμενων προγραμμάτων 2007-2013 τα οποία θεσπίστηκαν με τις αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13. Όταν αποφασίζει σχετικά με την κατανομή των πόρων στους τομείς αυτούς στα ετήσια προγράμματα εργασίας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να διατηρηθούν επαρκή επίπεδα χρηματοδότησης και να εξασφαλιστεί η συνέχεια των δράσεων και η προ-

βλεψιμότητα χρηματοδότησης σε όλους τους τομείς που καλύπτονται από τους ειδικούς στόχους οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1.

5. Οι προσκλήσεις προς υποβολή προτάσεων δημοσιεύονται σε ετήσια βάση.

Άρθρο 10

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 11

Συμπληρωματικότητα

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξασφαλίζει συνολική συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες με άλλα μέσα της Ένωσης, στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το Πρόγραμμα «Δικαιοσύνη», το Πρόγραμμα «Η Ευρώπη για τους Πολίτες», το Πρόγραμμα της Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία και άλλα προγράμματα στους τομείς της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων· των εσωτερικών υποθέσεων, της υγείας και της προστασίας του καταναλωτή· της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού· της κοινωνίας της πληροφορίας, της διεύρυνσης, με έμφαση στο Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II) και στα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία.

2. Η Επιτροπή εξασφαλίζει επίσης συνολική συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες με το έργο των οργανισμών, γραφείων και υπηρεσιών της Ένωσης που δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι καλύπτονται από τους στόχους του Προγράμματος.

3. Για το Πρόγραμμα είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν πόροι οι οποίοι προορίζονται για άλλα μέσα της Ένωσης, ιδίως το Πρόγραμμα «Δικαιοσύνη», με στόχο την υλοποίηση δράσεων οι οποίες εξυπηρετούν τους στόχους αμφοτέρων των προγραμμάτων. Μια δράση για την οποία έχει εγκριθεί χρηματοδότηση βάσει του Προγράμματος μπορεί επίσης να λάβει έγκριση χρηματοδότησης και βάσει του Προγράμματος «Δικαιοσύνη», υπό την προϋπόθεση ότι η χρηματοδότηση δεν προορίζεται να καλύψει τα ίδια στοιχεία δαπάνης.

Άρθρο 12

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του Προγράμματος, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης ενέργειας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, αν διαπιστωθούν παρατυπίες, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, εφόσον απαιτείται, με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις.

2. Η Επιτροπή ή οι αντιπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να ελέγχουν, βάσει δικαιολογητικών καθώς και επιτόπιων ελέγχων, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους εργολάβους και τους υπεργολάβους που έχουν χρηματοδοτηθεί από την Ένωση κατ' εφαρμογή του Προγράμματος.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου (2) για τη διαπίστωση απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή σύμβαση που χρηματοδοτείται δυνάμει του Προγράμματος.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης και οι συμβάσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή του Προγράμματος περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διεξαγάγουν τους λογιστικούς ελέγχους και εξακριβώσεις που αναφέρονται στις εν λόγω παραγράφους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 13

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί το Πρόγραμμα ετησίως προκειμένου να εποπτεύει την υλοποίηση των δράσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του και την επίτευξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 4. Η παρακολούθηση αποτελεί επίσης έναν τρόπο να εκτιμηθεί πώς αντιμετωπίστηκαν ζητήματα ισότητας των φύλων, απαγόρευσης των διακρίσεων και προστασίας του παιδιού στο πλαίσιο των δράσεων του Προγράμματος.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο:

- α) ετήσια έκθεση παρακολούθησης με θέμα τους δείκτες που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 και τη χρήση των διαθέσιμων πόρων·
- β) ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2018·
- γ) εκ των υστέρων έκθεση αξιολόγησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

3. Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης εξετάζει την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, την αποδοτική χρήση των σχετικών πόρων και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του Προγράμματος, προκειμένου να αποφασισθεί κατά πόσον επιβάλλεται ανανέωση,

(1) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

(2) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

τροποποίηση ή αναστολή, μετά το 2020, της χρηματοδότησης σε τομείς οι οποίοι καλύπτονται από το Πρόγραμμα. Εξετάζει επίσης τις δυνατότητες απλούστευσης του Προγράμματος, την εσωτερική και εξωτερική του συνοχή και κατά πόσον διατηρούν την επικαιρότητά τους όλοι οι στόχοι και δράσεις. Προς τον σκοπό αυτό, λαμβάνονται υπόψη τα πορίσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων των προηγούμενων προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 που θεσπίστηκαν με τις αποφάσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 15.

4. Η εκ των υστέρων έκθεση αξιολόγησης εξετάζει τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο του Προγράμματος και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων του Προγράμματος, βάσει των οποίων θα ληφθεί απόφαση σχετικά με επακόλουθο πρόγραμμα.

Άρθρο 14

Δείκτες

1. Σύμφωνα με το άρθρο 13, οι δείκτες που καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου αποτελούν μια βάση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο έχει επιτευχθεί καθένας από τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος που αναφέρονται στο άρθρο 4 μέσω των δράσεων που προβλέπονται στο άρθρο 5. Οι μετρήσιμες πραγματοποιούνται σε σχέση με προκαθορισμένες τιμές αναφοράς, οι οποίες αντικατοπτρίζουν την κατάσταση πριν από την υλοποίηση. Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο, οι σχετικοί δείκτες πρέπει να παρουσιάζονται αναλυτικά μεταξύ άλλων κατά φύλο, ηλικία και αναπηρία.

2. Οι δείκτες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα εξής:

- α) αριθμό και ποσοστό των μελών ομάδας-στόχου στα οποία απευθύνθηκαν οι δραστηριότητες ευαισθητοποίησης που χρηματοδοτήθηκαν από το Πρόγραμμα.
- β) αριθμό των ενδιαφερομένων οι οποίοι έλαβαν μέρος μεταξύ άλλων σε δραστηριότητες κατάρτισης, ανταλλαγές, επισκέψεις μελέτης, εργαστήρια και σεμινάρια που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα.
- γ) βελτίωση των γνώσεων όσον αφορά το δίκαιο και τις πολιτικές της Ένωσης και, κατά περίπτωση, των δικαιωμάτων, των αξιών και των αρχών που αποτελούν θεμέλιο της Ένωσης στις ομάδες των συμμετεχόντων σε δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα σε σύγκριση με ολόκληρη την ομάδα-στόχο.
- δ) αριθμό των περιπτώσεων, δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων διασυνοριακής συνεργασίας.
- ε) αξιολόγηση των συμμετεχόντων όσον αφορά τις δραστηριότητες στις οποίες έλαβαν μέρος και την (αναμενόμενη) βιωσιμότητά τους.
- στ) γεωγραφική κάλυψη των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα.

ζ) αριθμό των αιτήσεων και των επιχορηγήσεων που σχετίζονται με κάθε ειδικό στόχο.

η) ύψος χρηματοδότησης που ζητούν οι αιτούντες και η οποία χορηγείται σε σχέση με κάθε ειδικό στόχο.

3. Πέρα από τους καθοριζόμενους στην παράγραφο 2 δείκτες, η ενδιάμεση και η τελική έκθεση αξιολόγησης του Προγράμματος εξετάζουν μεταξύ άλλων:

α) την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του Προγράμματος, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης των δραστηριοτήτων του Προγράμματος υπό το πρίσμα ανάλογων πρωτοβουλιών που έχουν αναπτυχθεί σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο χωρίς χρηματοδότηση από την Ένωση, και των (αναμενόμενων) αποτελεσμάτων και τα πλεονεκτήματα και/ή τα μειονεκτήματα της χρηματοδότησης από την Ένωση σε σύγκριση με την εθνική χρηματοδότηση αυτού του είδους δραστηριότητας·

β) το ύψος της χρηματοδότησης σε σχέση με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα (αποδοτικότητα)·

γ) τα ενδεχόμενα διοικητικά, οργανωτικά και/ή διαρθρωτικά εμπόδια σε μια πιο ομαλή, αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του Προγράμματος (περιθώριο απλούστευσης).

Άρθρο 15

Μεταβατικά μέτρα

Δράσεις οι οποίες άρχισαν να υλοποιούνται βάσει της της ενότητας 4: «Καταπολέμηση των διακρίσεων και Ποικιλομορφία» και της ενότητας 5: «Ισότητα των Φύλων» της απόφασης αριθ. 1672/2006/ΕΚ, της απόφασης 2007/252/ΕΚ, ή της απόφασης αριθ. 779/2007/ΕΚ εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις των αποφάσεων αυτών, μέχρι την ολοκλήρωσή τους. Σε ό,τι αφορά τις εν λόγω δράσεις, κάθε αναφορά στις επιτροπές οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 13 της απόφασης αριθ. 1672/2006/ΕΚ, στο άρθρο 10 της απόφασης 2007/252/ΕΚ και στο άρθρο 10 της απόφασης αριθ. 779/2007/ΕΚ νοείται ως αναφορά στην επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 16

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός στο σύνολό του και εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
L. LINKEVIČIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού κονδυλίου για το Πρόγραμμα, οι πόροι θα κατανεμηθούν στις ομάδες ειδικών στόχων του άρθρου 4 παράγραφος 1 ως εξής:

Ομάδες ειδικών στόχων	Μερίδιο του χρηματοδοτικού κονδυλίου (σε ποσοστό %)
Ομάδα 1	57 %
— πρόωθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευματος ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και σεβασμός της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων βάσει των λόγων που προβλέπονται στο άρθρο 21 του Χάρτη·	
— πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της ομοφοβίας και άλλων μορφών μη ανοχής·	
— προαγωγή και προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες·	
— πρόωθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών και προαγωγή της συνεκτίμησης του φύλου στις διάφορες πολιτικές·	
Ομάδα 2	43 %
— πρόληψη και καταπολέμηση κάθε μορφής βίας κατά παιδιών, νέων και γυναικών, καθώς και άλλων ομάδων κινδύνου, ιδίως ομάδων που κινδυνεύουν να υποστούν βία σε στενές σχέσεις, και προστασία των θυμάτων τέτοιας μορφής βίας·	
— πρόωθηση και προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού·	
— συμβολή στη διασφάλιση ύψιστου επιπέδου προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων·	
— πρόωθηση και ενίσχυση της άσκησης των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης·	
— παροχή της δυνατότητας στα άτομα, υπό την ιδιότητά τους ως καταναλωτών ή επιχειρηματιών στην εσωτερική αγορά, να επιβάλλουν την άσκηση των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από τη νομοθεσία της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα για τους Καταναλωτές·	